

**Mål och budget 2017
Flerårsplan 2018-2019**

Alliansen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Budget för en långsiktig och hållbar utveckling av hela Hallsberg	3
Planeringsförutsättningar	4
Styrsystem	9
Vision och värdeord	10
Strategiska områden och fullmäktiges indikatorer	11
Kommunfullmäktige	14
Kommunstyrelsen och transfereringar	15
Drift- och servicenämnden	18
Bildningsnämnden	21
Social- och arbetsmarknadsnämnden	23
Taxe- och Avgiftsnämnden	25
Revisionen	26
Valnämnden	27
Överförmyndarnämnden	28
Driftbudget 2017-2019	29
Resultatbudget 2017-2019	30
Balansbudget 2017-2019	31
Investeringsbudget 2017-2019	32

Budget för en långsiktig och hållbar utveckling av hela Hallsbergs kommun

CENTERPARTIET

Kristdemokraterna

Ramarna för 2017 – 2019 som togs av fullmäktige i juni 2016 innehöll en hel del engångssatsningar för 2017. Detta för att inte in-teckna ramarna för det som ser ut att bli svårare år 2018 – 2019. Detta var en modell som vi ställde oss bakom från Alliansens sida.

När vi nu lägger vår budget vill vi på samma sätt som vid arbetet med ramarna tillförsäkra att kommunen når det långsiktiga målet på 2% överskott under 2017. I det följande budgetförslaget från Alliansens nås 2 % överskott vilket motsvarar 16,6 miljoner under 2017.

Vi ser behov av investeringar i kommunen såsom en ny förskola, renovering av Samzelieviadukten och exploateringsområden för boende och företag. Investeringar som kommer att behövas både i kommunens tätorter och på landsbygden. Det skall vara praktiskt möjligt att bo i hela kommunen, och då blir fiberutbyggnad på landet en viktig del.

I arbetet med bostadsutvecklingen vill vi att olika former av boenden tillskapas. Flerbostadshus, parhus, enfamiljshus. Dessa boenden ska finnas med olika typer av ägandeformer. Förutom ett rent äldreboende vill vi också skapa senior-/trygghetsboenden.

Det pågår i kommunen ett arbete med att ta fram ett bostadsförsörjningsprogram och en centrumplan. Vi vill att det också tas fram en behovslista som kan ligga till grund för prioriteringar för en investeringsplan under de närmaste 5 åren.

De behov vi ser gör att vi ställer oss bakom att investeringsvolymen ökas. Vi anser att investeringsvolymen för ett visst år får vara samma som årets amortering (avskrivningsvolym) plus föregående års resultat, dvs. att om resultatet ett visst år inte kan uppfyllas skall investeringarna för nästa år minskas i motsvarande grad. Denna beräkning kan naturligtvis inte vara statistiskt för ett visst år men måste stämma över en femårig investeringsplan.

Nya Moderaterna

Centerpartiet

Kristdemokraterna

Liberalerna

Torbjörn Appelqvist

Anders Lycketeg

Tomas Hagenfors

Erik Storsveden

Planeringsförutsättningar

Planeringsförutsättningarna utgör grunden för kommunfullmäktiges beslut om budget och kommunövergripande verksamhetsplan. Syftet är att försöka ge en bild av förutsättningarna för nämndernas planering, minska osäkerhet i beslutsfattandet samt stödja det strategiska målarbetet. Som grund för planering av den framtida användningen av kommunens samlade resurser är den förväntade utvecklingen i samhället, befolkningsutveckling, lönerrevision, lokala planer med mera. Utgångspunkt för budget 2017 är innevarande budget och utfallsprognoser med hänsyn till kommande verksamhetsförändringar.

Mål Ekonomi och Resultat 2017-2019 beslut i KF juni 2016

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2016 att fastställa de gemensamma planeringsförutsättningarna, Mål Ekonomi och Resultat för åren 2017-2019. Av beslutet framgår de ekonomiska ramarna för driftbudgeten, resultatbudget, en övergripande investeringsbudget, samt mål och indikatorer på kommunfullmäktigenivå. De ekonomiska överväganden som beslutet byggde på grundade sig på uppdaterade planeringsförutsättningar och aktuella antaganden för ramberäkning till och med maj 2016. En ny befolkningsprognos framtagen i april 2016 utgjorde grund för beräkning av skatteintäkter och generella statsbidrag. De budgeterade resultaten för den kommande planeringsperioden uppgår till 2,0 % för år 2017 och till 1,6 % för åren 2018-2019. Det innebär att kommunfullmäktiges mål och indikator för det ekonomiska resultatet uppnås under perioden.

Lägesbeskrivning november 2016

Regeringen presenterade i september 2016 Budgetpropositionen för 2017. Den största satsningen avser välfärdsmiljarderna, totalt 7,7 mdr till kommunerna år 2017. Satsningen var känd när kommunen fastställde de ekonomiska ramarna i juni 2016. Under hösten har beräkningen av fördelningen mellan kommunerna reviderats. För Hallsbergs del innebär revideringen att de preliminära intäkterna för 2017 ökar med cirka 1 mkr.

Kommunen har tagit del av SKL:s nya budgetförutsättningar enligt cirkulär 16:51 från oktober 2016. Preliminära beräkningar för 2017-2019 visar på lägre intäkter för skatter och generella statsbidrag jämfört med prognoserna som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut i juni. I utjämningsystemet är det i första hand kostnadsutjämnningen som visar på ett sämre utfall. En orsak är att SCB på eget initiativ ändrat beräkningssättet. Hallsberg är en av de kommuner som påverkas kraftigt av förändringen. SKL har framfört klagomål på SCB:s förändringar som innebär ändrad omfördelning på totalt 300 miljoner kronor för kommunsektorn. Det råder således stor osäkerhet i de beräkningar som SKL presenterat.

Ett antal positiva förändringar av övriga intäkter och kostnader har kunnat göras som möter de förändrade förutsättningarna. Det gynnsamma ränteläget gör att kommunen kan minska sina finansiella kostnader. Låga rörliga räntor samt att det är möjligt att binda på längre löptider till låg ränta påverkar de finansiella kostnaderna positivt.

Riksbankens senaste beslut den 26 oktober var att lämna reporäntan oförändrad på -0,50 procent. Sannolikheten att räntan sänks ytterligare har ökat. Riksbankens bedömning är att reporäntan behöver hållas på -0,50 procent ett halvår längre jämfört med prognosen från september 2016.

KPA har i augusti 2016 redovisat en ny prognos för pensionskostnaderna. Enligt prognosen bedöms kostnaderna bli lägre för 2017-2019 jämfört med tidigare prognoser.

Planeringsförutsättningar

Medlemsbidraget till Sydnärkes Utbildningsförbund fördelas utifrån antal 16-19 åringar i respektive medlemskommun. Enligt de senaste befolkningsuppgifterna beräknas Hallsbergs andel att minska, vilket påverkar kostnaden positivt för 2017.

Som helhet bedöms de ändrade förutsättningarna inte påverka de planerade resultaten för perioden. Det innebär dock en större osäkerhetsfaktor inför kommande prognoser och då i första hand avseende kostnadsutjämnningen. Det är framför allt planeringsåren 2018-2019 som påverkas och där det kan vara aktuellt med besparingsåtgärder utifrån nuvarande ekonomiska ramar. Det betyder därmed att under inledningen av kommande budgetprocess 2018-2020 ska behov av tidiga planer och åtgärder särskilt uppmärksammas.

Ett antal väsentliga faktorer som kan påverka den kommande strategiska planeringsprocessen har identifierats. De redovisas i nästa avsnitt.

Väsentliga planeringsfaktorer

Kommunstyrelsen och transfereringar

-Kostnaderna för IT-verksamheten under de närmaste åren är svåra att bedöma eftersom det pågår omfattande byte av IT-plattform, mailsystem med mera. Under en övergångsperiod har dubbla IT-plattformar krävts med ökad kostnad som konsekvens. Inom något år kommer dessutom en ny finansieringsmodell att införas. Effekterna för de enskilda medlemskommunerna är för närvarande inte kända.

- Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2016 att samtliga kommunägda fastigheter av bostadskaraktär överförs till ett helägt aktiebolag och att ett koncernmoderbolag ska bildas. Det kommer att påverka kommunens anläggningstillgångar och låneskuld.

-Vätternvattenprojektet. Flera kommuner i Örebro län har eller riskerar att få problem med kvalitén på sitt dricksvatten och/eller saknar reservvatten. Sju av länets tolv kommuner planerar gått samman i ett bolag för vattenförsörjningsanläggningar.

- Verksamheten för turism och motsvarande budget planeras att överföras till Bildningsnämnden.

Drift- och servicenämnden

- Verksamheterna för telefoni, repro och reception kommer att övergå till kommunstyrelsen och motsvarande förändring av nämndernas driftbudgetar vidtas.

- Vaktmästartjänster och ekonomiska ramar inom skolans verksamhet kommer att överföras till Bildningsnämnden.

Bildningsnämnden

-Investering i ny förskola 2017 leder till ökade driftkostnader och ökade kapitalkostnader från och med 2018

Social- och arbetsmarknadsnämnden

-Ändrade statsbidrag innebär lägre intäkter under 2017.

-Det finns behov av fler boendeplatser i äldreården. Dialog har inletts med Region Örebro om en gemensam avsiktsförklaring gällande ett nytt äldreboende, bredvid det befintliga boendet Kullängen.

Planeringsförutsättningar

Gemensamt

-I de ekonomiska ramarna för nämnderna ingår kraftiga resursförstärkningar för 2017-2018. För att klara beslutat resultatmål under det sista året under planeringsperioden 2019, så ingår det verksamhetsförändringar på totalt minus 3,6 mkr för nämnderna. Det motsvarar lägre nettokostnader med 0,5 procent.

Kommunstyrelsen beslutade i september 2016 att internräntan för 2017 fastställs till 2,5 procent. De interna kapitalkostnaderna i nämndernas verksamheter och intäkterna för internräntan på finansieringen kommer därmed att bli lägre. De ekonomiska ramarna ändras från och med 2017.

-Resursbrist på lärare och sjuksköterskor kan innebära risk för ökade lönekostnader.

-För att klara målet om fler heltidstjänster kan det behövas en utökad budget.

Finansiering

I juni 2016 fattade SKL beslut om reviderade riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Modellen för beräkning av kalkylränta har korrigerats. Skälet är att göra modellen mer rättvisande under perioder då inflationen avviker från Riksbankens inflationsmål på 2 procent. Den nuvarande nominella indikatormodellen ersätts av en real modell.

En annan faktor som är av stor betydelse vid beräkning av pensionsskuld är livslängdsantaganden. KPA har observerat indikationer på avvikelser med nuvarande tillämpning. En utredning om livslängdsantaganden väntas ske under andra halvåret 2016.

Enligt SKL:s prognoser bedöms det inte vara nödvändigt med någon förändring av diskontoreringsräntans nivå under de närmaste åren. Sammantaget bedöms inte de reviderade riktlinjerna påverka kommunernas kostnader i någon större omfattning.

Förslag till ny kommunal redovisningslag: "En ändamålsenlig kommunal redovisning" SOU 2016:24. Planerat riksdagsbeslut under våren 2017. Ikraftträdande från och med 2018. En av huvudpunkterna i utredningen avser fullfondering av pensionsskulden. Redovisning av pensionsförpliktelser påverkar finansiell styrning och analys samt balanskravsutredning. Fullfondering innebär att den del av pensionsskulden som för närvarande redovisas som ansvarsförbindelse lyfts in i balansräkningen. Det medför att Hallsbergs kommun i likhet med ett antal andra kommuner kommer att redovisa negativ soliditet. På resultaträkningen kommer effekten däremot att bli positiv. De finansiella målen kommer att behöva arbetas om.

I den kommande strategiska planeringsprocessen kommer en 5-årig investeringsplan att redovisas. Syftet är att i god tid lyfta fram större investeringar innan detaljerade kalkyler är upprättade för de enskilda projekten.

Aktuella planeringsinstrument

Under 2016 har arbetet med flera vitala instrument som har bäring på kommande budgetar pågått:

-Översiktsplan ÖPL, planerat beslut i kommunfullmäktige i december 2016.

-Äldreomsorgsplan för 2016-2030 beslutades av kommunfullmäktige i oktober 2016.

-Bostadsprogram, planerat beslut i början av 2017.

-Centrumutvecklingsplan, planerat beslut i kommunfullmäktige i början av 2017.

Planeringsförutsättningar

Omvärldsbeskrivning SKL

I oktober 2016 presenterade Sveriges Kommuner och landsting (SKL) höstens Ekonomirapport. Kommunerna står inför tuffa ekonomiska utmaningar framöver. Inom något år kommer de demografiska förändringarna att bli påtagliga i kombination med att intäkterna inte ökar i samma takt. År 2020 beräknas kostnaderna överstiga intäkterna med 47 miljarder kronor - om inget görs.

De senaste tio åren har kommunernas sammanlagda resultat i genomsnitt uppgått till 2,8 procent av skatter och generella statsbidrag.

Kommunerna har alltså med god marginal klarat de 2 procent som kan betraktas som en tumregel för god ekonomisk hushållning. Den underliggande ökningen av skatteunderlaget räcker emellertid inte för att behålla resultatet på en någorlunda oförändrad nivå. Det krävs både resurstillskott och andra åtgärder. De generella statsbidragen antas öka med 2 procent realt per år 2018–2020. Tillsammans med ökningen på 10 miljarder kronor 2016 skulle nivån på de generella statsbidragen därmed vara 26 miljarder kronor högre 2020.

Därutöver krävs resultatförbättrande åtgärder på 47 miljarder kronor, vilket motsvarar skattehöjningar på 2,10 skattekrönor utöver höjningen 2016 med 12 öre; något som skulle få konsekvenser på hushållens reala inkomster. Det är dock inte troligt med skattehöjningar i den storleksordningen. Det handlar snarare om en kombination av olika åtgärder där effektiviseringar är en viktig komponent.

Skattesatsen

Den totala skattesatsen för invånarna i Hallsberg är 33,10. Hallsbergs kommun höjde skattesatsen 2016 med 50 öre till 21,55. Kommunen har 2016 den femte lägsta utdebiteringen i länet. För 2017 kommer skattesatsen i Hallsbergs kommun att vara oförändrad. I bland annat Kumla och Lekebergs kommuner planeras skattehöjningar. Om de planerade skattehöjningarna genomförs kommer Hallsberg 2017

att ha den lägsta skattesatsen i Sydnärke och den tredje lägsta skattesatsen i länet, efter Ljusnarsberg och Örebro.

Befolkning

Hallsbergs kommun ökade sin befolkning med 194 invånare under 2015. Under 2016 har den positiva befolkningsutvecklingen fortsatt Till och med den 30/6 ökade befolkningen under 2016 med 24 personer.

Födelsenettet utgjorde -6 och flyttningsnettot +30 personer. De ekonomiska ramarna för 2017-2019 beslutades i kommunfullmäktige i juni 2016. Beräkningarna för skatteintäkter och generella statsbidrag grundade sig på en ny befolkningsprognos från april 2016.

Utgångsläget i den nya prognosen var befolkningsantalet per den 31/12 2015. Med anledning av den positiva befolkningsutvecklingen samt nyproduktion av bostäder antogs befolkningen under planperioden fortsätta att öka. Avseende fruktsamhet, dödlighet och utflyttning användes ett genomsnitt de tre senaste åren för kommunen. Inflyttning utgår från genomsnittsvärdet de senaste fem åren, men inflyttningen beräknas också öka med 20/30/40 invånare respektive år 2016-2018.

Av den relativa åldersfördelningen framgår att Hallsberg har en betydligt större andel invånare i åldern 65-79 år än riket. I åldrarna 1-5 år och 19-64 år är andelen tydligt lägre än i riket. I övriga åldersgrupper följer Hallsberg fördelningen i riket.

Relativ åldersfördelning 31 dec 2015

Ålder	Hallsberg	Riket
0 år	1,0%	1,2%
1-5 år	5,4%	6,0%
6 år	1,1%	1,2%
7-15 år	9,9%	10,1%
16-18 år	3,5%	3,1%
19-64 år	56,2%	58,6%
65-79 år	17,3%	14,7%
80-89 år	4,4%	4,1%
90-	1,1%	1,0%
Totalt	100,0%	100,0%

Planeringsförutsättningar

Näringsliv

Kommunen tar nu nästa steg mot att bygga ett bra företagsklimat. Arenor för att utveckla näringslivet i kommunen skall skapas. Aktiviteter som utvecklar förutsättningarna för kommunens olika näringslivsaktörer skall tas fram. En handlingsplan är antagen av kommunstyrelsen. Ett näringslivsråd skall inrättas. Det kommer att skapas en arena för nätverkande genom fö-

retagsträffar. Kommunen har drygt 1 400 registrerade företag. 2016 utsågs Örebroregionen till näst bästa logistikläge i Sverige av Intelligent Logistik. Hallsbergs läge tillsammans med redan etablerade aktörer utgör en av de viktigaste parametrarna. Det geografiska och demografiska läget, d v s närheten till största antalet konsumenter, är de två tyngst vägande kriterierna, tillsammans med kvalitet och hållbarhet i regionens samlade infrastruktur.

Arbetsmarknad

I nedanstående tabell redovisas Arbetsförmedlingens rapporter för arbetslösheten i länets kommuner under kvartal 4 2015 och kvartal 1 2016. Den totala arbetslösheten i Hallsbergs kommun uppgår i genomsnitt för de 2 kvartalen till 8,2 %. I denna siffra ingår såväl öppet arbetslösa som personer med aktivitetsstöd. Arbetslösheten för hela riket är beräknad till 7,9 %, och för länet till 8,4 %. Skillnaderna i länet är stora – arbetslösheten varierar från 4,3 % i Lekeberg till 14 % i Ljusnarsberg.

Jämfört med samma mätning föregående år har arbetslösheten i Hallsberg minskat med 0,5 %-enheter. Ungdomsarbetslösheten har minskat i jämförelse med samma tidpunkt 2015 med 3,9 %-enheter. Det är betydligt högre andel personer utan gymnasieutbildning som är arbetslösa i jämförelse med de som har avslutad gymnasieutbildning. Gruppen med en eftergymnasial utbildning har i sin tur ytterligare lägre arbetslöshet. Ju högre utbildning desto lägre arbetslöshet.

Kommun	Totalt 16-64 år	Kvinnor	Män	Unga 18-24 år	Äldre 55-64 år	Inrikes födda	Utrikes födda	Utbildning		
								Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial
Lekeberg	4,3	4	4,5	11	2,5	3,8	15,1	10,1	3,8	2,4
Laxå	11,2	11	11,4	19,8	9,3	6,3	39,1	32	6,4	10,4
Hallsberg	8,2	7,9	8,5	14,5	6	5,3	28,8	22,4	5,6	4,9
Degerfors	9,6	10	9,2	19,9	6,6	6,4	33,9	22,9	6,6	8,1
Hällefors	13,3	10,2	15,7	21,4	4,6	7	43,5	32,8	9,2	11,6
Ljusnarsberg	14	10,9	16,4	26,1	6,1	6,6	50,6	34,1	8	14,2
Örebro	8	6,9	9,1	13,4	6,1	4,9	22,9	26,9	7,6	4,1
Kumla	6	6	6	11,7	4,3	3,9	21,5	16,7	4,6	4
Askersund	5,6	5,1	6	10,4	2,8	3,3	37,3	12,6	4	5,7
Karlskoga	9,8	8,7	10,8	15,8	6,4	5,7	33,6	29,1	7,1	6,6
Nora	8,5	7	9,9	14,8	4,7	5,2	32,3	22,7	6,3	6,7
Lindesberg	10	8,4	11,4	16,7	4,8	5,1	39,4	28,3	6,8	6,6
Länet	8,4	7,3	9,4	14,5	5,7	5	27,4	25,2	6,8	4,9
Länet i fjol	8,5	7,5	9,4	15,6	5,9	5,5	26,3	23,4	7,4	4,8
Riket	7,9	7,3	8,5	12,9	6,3	4,9	21,7	21,4	7	5,1

Källa: AF, SCB. Bilaga 3 ur rapporten Arbetsmarknadsutsikt kv 4 2015 och kv 1 2016, Örebro län.

Styrssystem

Visionen kan sammanfattas som Det öppna Hallsberg där värdeorden Glädje, Driv och Öppenhet ska symbolisera grundtanken i kommunens verksamhet. För att uppnå kommunens vision har fyra strategiska områden identifierats. Dessa områden kan kortfattat beskrivas som: Hållbar kommun, Livslångt lärande, Allas inflytande och God service. Mer om styrsystemet finns att läsa i dokumentet Styrssystem.

Mål och ekonomiprocess

Fullmäktige fastställer vision, värdeord och strategiska områden för de områden där fullmäktige anser att det är viktigast att uppnå strategiska förbättringar under en mandatperiod.

Visionen, strategiska områden och värdeorden ska vara bärande genom hela organisationen.

Vidare fattar fullmäktige årligen beslut om styrande prioriteringar och ramar.

Begrepp	Beslutas av	Kommentar
Vision	Fullmäktige	Återfinns i Övergripande mål och riktlinjer
Strategiska områden	Fullmäktige	Återfinns i Övergripande mål och riktlinjer
Mål för god ekonomisk hushållning	Fullmäktige	Fastställs i budgetdokumentet
Nämndmål	Nämnd	Fastställs i Mål- och budgetdokumentet
Strategier	Förvaltning	Fastställs i Förvaltningsplanen
Aktiviteter	Förvaltning	Fastställs i Enhetsplanerna

Det öppna Hallsberg

Glädje

Driv

Öppenhet

Hållbar kommun

Livslångt lärande

Allas inflytande

God service

Vision och värdeord

Hallsbergs **varumärke** bygger vi inifrån, genom samtliga medarbetares medverkan i den dagliga kontakten med invånare och medarbetare. Det är genom vårt sätt att vara – **vår kultur** – vi levererar upplevelsen av och uppfattningen om Hallsberg. Avgörande för hur framgångsrika vi blir – hur starkt vårt varumärke blir – är i slutändan hur mötet mellan oss och vår omvärld fungerar. **Visionen** skapar en intern samsyn kring hur kommunen ska utvecklas i framtiden, den fungerar som en hjälp att fatta viktiga beslut och kan också upp-
båda extra energi när det krävs.

DET ÖPPNA HALLSBERG

VISION

I Hallsbergs kommun är alla välkomna, oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg.

Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhällen erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla.

Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft, och utvecklar både region och individer.

Våra goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken.

De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder ett professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och synpunkter.

Vi ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar.

GLÄDJE

Hallsbergs kommun, såväl organisation som geografiskt område, kännetecknas av varierande mötesplatser där människor känner glädje och stolthet.

Glädjeämnen i vardagen finns bland annat i kommunens varierande och fina natur och i det rika föreningslivet. Vi bemöter varandra med respekt, inspirerar och ger varandra kraft och energi.

VÄRDEORD

DRIV

Här får man saker gjorda. Man är snabb till beslut och entreprenörskap är ett honnörsord. Vi fångar upp goda idéer och omsätter dem i verklighet.

De kommunala verksamheterna kommunicerar tydligt och öppet, och beundras för sin förmåga att ta hand om synpunkter och utveckla kvalitén.

ÖPPENHET

I dialog med invånare och näringsliv utvecklas hela kommunen. Vi tar intryck av goda idéer och stora förändringar är alltid väl förankrade och påverkade av dem som berörs.

Vi är stolta över vårt integrationsarbete och öppna för mångfald. Hallsberg är alltid öppet och vi erbjuder service dygnet runt.

Strategiska områden

Strategiska områden är kommunens väg för att nå visionen. De ska leda till att de politiska prioriteringarna för mandatperioden förverkligas. Fullmäktige i Hallsbergs kommun har beslutat om fyra strategiska områden samt fullmäktiges indikatorer.

MÅL	INDIKATOR
<p>Övergripande mål: Hallsbergs kommun ska vara ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle, där människors livskvalité ökar utan att det påverkar vår gemensamma miljö.</p> <p>Grunden för en stark välfärd är ordning och reda i kommunens ekonomi. Därför är det av stor vikt att den kommunala ekonomin präglas av överskott i goda tider som kan användas för att minska påfrestningar i lågkonjunkturer. För att varje skattekrona ska användas optimalt är det av vikt att kommunens arbete präglas av öppenhet och tydlighet.</p> <p>Kommunen ska aktivt arbeta för att få fler i arbete. Det kan göras via aktivt arbete för att nya företag ska etablera sig i kommunen och antalet nystartade och växande företag ska öka. Vidare kan det ske genom att utveckla samverkan mellan näringsliv och skola i syfte att uppnå bättre matchning mellan människors kunskaper och arbetslivets behov. En del i detta arbete är att kommunen erbjuder praktikplatser inom sina verksamheter.</p> <p>Alla människor ska känna sig trygga i kommunen. Vår offentligt finansierade välfärd ska inte lämna någon utanför, oberoende av etnisk och religiös tillhörighet, kön eller ålder, utan ska anpassas utifrån den enskildes behov.</p> <p>Genom en medveten samhällsplanering ska en blandad bebyggelse skapas, inte minst för att bidra till ett inkluderande samhälle präglad av mångfald och tolerans.</p> <p>Vi ska aktivt arbeta mot alla former av diskrimineringar på kommunens arbetsplatser och därigenom vara ett föredöme för andra arbetsgivare.</p> <p>Utsläppen av växthusgaser ska minska. Kommunens verksamheter ska vara föregångare och fasa ut användningen av fossila bränslen. Hallsbergs kommun ska arbeta för att minska vår klimatpåverkan och skapa förutsättningar för invånarna att också göra det. Användningen av produkter och material som innehåller farliga kemikalier ska minska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det ekonomiska resultatet ska uppgå till 1,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. • Andelen av kommunens invånare, 20-64 år, som förvärvsarbetar ska öka. • Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan ska årligen öka, för att 2018 vara bland de 25 % bästa i landet. • Andel nya företag per 100 invånare ska öka. (Enligt svenskt näringslivs underökning av företagsklimat). • Hallsbergs kommun ska erbjuda 50 praktikplatser. • Andelen medborgare i kommunen som känner sig trygga ska öka enligt nöjd regionindex (NRI) i medborgarundersökningen. • Vid planering av framtida bostadsbyggnad ska varierande boendemiljöer skapas. • Löpande dialog och aktiviteter utifrån med stöd av policy för diskriminering i arbetslivet. • Storleken på utsläpp från resor i tjänsten ska redovisas årligen, för att följa minskningen. • Andelen ekologiska och/eller närproducerade livsmedel som används ska öka till 40 % senast år 2020. • Matsvinnet ska minska med 5 % årligen vid kommunens serveringar.

MÅL

INDIKATOR

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Övergripande mål:

Allas lika rätt till en bra utbildning är en förutsättning för ett samhälle där alla får ett gott liv.

Det livslånga lärandet är basen för Hallsbergs kommuns utbildningssystem som börjar med förskola, via grund- och gymnasieskola till högskola och andra former av vuxenutbildning.

Alla kommunens verksamheter ska verka för att lärandet fortsätter genom hela livet, såväl under som efter arbetslivet.

Vår förmåga att utveckla välfärden hänger ihop med hur vi kan göra vår kommun attraktiv för dem som redan bor här och öka inflyttningen till kommunen. En bra förskola och skola är en viktig del i det arbetet.

- Hallsbergs kommun ska ha en strategisk plan för kompetensutveckling och kompetensförsörjning.
- Andel elever som på börjar respektive fullföljer gymnasieutbildning ska redovisas årligen för att följa förbättringen.
- Andel elever som på börjar respektive fullföljer vuxenutbildning på grundskole- och gymnasienivå ska redovisas årligen, för att följa förbättringen.
- Minska andelen barn i ekonomiskt utsatta familjer (barnfattigdom) från 11 % till 8 %.

- Andelen medarbetare med en specifik utvecklingsplan ska årligen öka för att senast år 2018 omfatta 90 % av medarbetarna.

- Medborgarnas upplevelse av kommunen som en bra plats att leva och bo på ska öka (enligt NRI-index medborgarundersökning).
- Medborgarnas upplevelse av att kommunens verksamheter är bra ska öka (enligt NMI-index medborgarundersökning).

MÅL

INDIKATOR

ALLAS INFLYTANDE

Övergripande mål:

De kommunala verksamheterna verkar nära individen, och ska erbjuda ett professionellt bemötande och vara lyhörda för idéer och synpunkter.

Hallsbergs kommun ska ha ett väl utvecklat synpunkts- och klagomålssystem.

De som berörs, tex invånare eller medarbetare, ska ges möjlighet till inflytande vid större förändringar.

Kommunen omfattas av sex tätorter som alla på olika sätt bidrar till framgång och utveckling för människorna i hela kommunen. Tillsammans med invånarna i dessa tätorter, med omkringliggande landsbygd, ska kommunen arbeta för ett ökat lokalt engagemang och inflytande.

- Nöjd inflytandeindex (NII) enligt medborgarundersökningen ska öka.
- Antalet inkomna synpunkter och klagomål ska öka.

- Medborgarnas upplevelse av möjlighet till inflytande ska öka (enligt NII-index medborgarundersökning).
- Medarbetares upplevelse av möjligheter till inflytande ska öka. (ev. medarbetarenkät)

- Kommunen ska vara representerad eller initiativtagare till minst tre sammankomster per tätort och år.

Övergripande mål:

De kommunala verksamheterna ska kommunicera tydligt och öppet.

Kommunen ska fortsätta att arbeta med att utveckla informationen till våra invånare.

Kommunen ska utöka möjligheten för invånarna att ta del av den kommunala servicen efter kontorstid.

Kommunen ska utöka möjligheterna till mer flexibel omsorg på de tider då efterfrågan finns.

- Kommunen ska årligen öka antalet e-tjänster för våra medborgare, föreningar och företag.
- Årliga mätningar ska genomföras för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service. 2018 ska 80 % vara nöjda eller mycket nöjda.
- Kommunens resultat i SKL's årliga mätning av tillgänglighet och kvalitet på hemsidan ska årligen öka och kommunen ska ligga i den övre femtedelen av landets kommuner i mätningen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska beslutade organ. Ordförande är Ulf Ström och antalet ledamöter är 45 stycken.

Uppdrag

Fullmäktige är direktvalt av kommuninvånarna och fattar beslut i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. Sådana ärenden är beslut om mål och riktlinjer, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Även frågor om nämndernas organisation och verksamhetsformer samt val av ledamöter i bl a nämnder avgörs av fullmäktige. Fullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet. Fullmäktiges sammanträden är offentliga och alla är välkomna att lyssna till debatten.

Verksamhet

Fullmäktiges verksamhet består främst i att vid ett antal beslutsmöten under året fatta beslut i ärenden inom ovan angivna områden. I samband med fullmäktiges sammanträden finns också möjlighet för såväl kommuninvånare som ledamöter att fritt ställa frågor angående de ärenden som är på dagordningen.

I fullmäktige ges också information till ledamöter och åhörare i aktuella frågor. Detta sker ibland genom att inbjudna talare delar med sig av sin kunskap. I fullmäktige finns även möjlighet för ledamöterna att på olika sätt väcka nya ärenden genom frågor, interpellationer och motioner.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
SUMMA Intäkter	0	0	0	0	0
SUMMA Kostnader	-417	-575	-575	-575	-575
Därav: Personalkostnader	-301	-316	-316	-316	-316
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Lokalkostnader	-23	-18	-18	-18	-18
Övriga kostnader	-93	-241	-241	-241	-241
NETTOKOSTNAD	-417	-575	-575	-575	-575

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunen. Ordförande är Andreas Svahn. Antalet ledamöter är 15 stycken. Förvaltningschef tillika kommundirektör är Torbjörn Dybeck.

Uppdrag och verksamhet

Förvaltningen stödjer kommunfullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd hela vägen från omvärldsbevakning, beslut, genomförande till uppföljning. Förvaltningen leder också samordningen av kommunens förvaltningar, bolag, stiftelser med mera utifrån den totala ”koncernnyttan”.

Inom områdena, kommunstyrelse allmänt, kommundirektör, kansliavdelning, Näringsliv- och turism, ekonomi, och personal svarar förvaltningen för kommunens verksamhet som redovisas under benämningen ”Gemensamma verksamheter”. Men även utvecklingsfrågor, infrastruktur, kollektivtrafik, skydd och högre utbildning som redovisas under benämningen ”Transfereringar”.

I Transfereringar ingår även kommunens kostnader för verksamheterna lönehantering och IT-service som bedrivs i gemensamma nämnder i Sydnärke.

Styrande principer och långsiktig viljeinriktning

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens ekonomi och verksamhet. Dessutom ska kommunstyrelsen ha kontroll över verksamheterna så att de håller sig inom den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Kommunstyrelsen ansvarar även för den översiktliga fysiska planeringen och att kommunfullmäktiges beslutade mål efterlevs. Helt avgörande för kommunens möjligheter att erbjuda välfärd och service av hög kvalitet är att fler människor har ett arbete och därmed möjlighet till egen försörjning. På samma sätt är det av yttersta vikt att fler människor väljer att bo i Hallsbergs kommun.

Stimulera flera arbetstillfällen i Hallsbergs kommun

Kommunstyrelsen arbetar aktivt för att fler företag ska etablera sig i vår kommun samt för att underlätta för befintliga företag att växa och utvecklas. Det sker såväl i egen regi som inom ramen för Business Region Örebro (BRO).

16 000 invånare 2025

Hallsbergs kommun har en målsättning att växa och vara 16 000 invånare år 2025. En växande kommun innebär också att de ekonomiska resurserna till utbildning, omsorg och annat samhällsnyttigt ökar.

Ett grundläggande uppdrag är att tillhandahålla service och välfärdstjänster samt att utveckla den geografiska orten.

Utveckla kommunen och länet tillsammans med andra

Kommunstyrelsen ansvarar för samverkan med andra kommuner och aktörer i arbetet med att utveckla både vår kommun och övriga länet. Av särskild vikt är samarbetet i Sydnärke kring gymnasieskola och vuxenutbildning, samt regionala tillväxtfrågor som från år 2015 sker i Region Örebro Län.

Kommunstyrelsen

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Gemensamma verksamheter					
SUMMA Intäkter	7 016	4 393	4 400	4 400	4 500
SUMMA Kostnader	-39 759	-39 623	-42 548	-43 295	-42 062
Därav: Personalkostnader	-22 133	-25 541	-26 041	-26 591	-26 560
Kapitalkostnader	-3 335	-1 623	-1 439	-1 533	-1 496
Lokalkostnader	-931	-1 648	-1 648	-1 648	-1 648
Övriga kostnader	-14 004	-10 811	-13 420	-13 523	-12 358
NETTOKOSTNAD	-32 743	-35 230	-38 148	-38 895	-37 562

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Transfereringar					
SUMMA Intäkter	2 276	0	0	0	0
SUMMA Kostnader	-127 527	-123 386	-125 077	-126 045	-127 660
Därav: Personalkostnader	-1 259	0	0	0	0
Kapitalkostnader	-892	-805	-801	-804	-804
Lokalkostnader	-90	-80	-80	-80	-80
Övriga kostnader	-125 286	-122 501	-124 196	-125 161	-126 776
NETTOKOSTNAD	-137 750	-123 386	-125 077	-126 045	-127 660

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Spec. transfereringar					
Summa intäkter	2 276	0	0	0	0
Syd närkes utbildningsförbund	-94 700	-93 600	-93 600	-93 600	-93 600
Nerikes Brandkår	-11 059	-11 555	-11 555	-11 873	-12 199
IT-nämnd	-8 023	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Färdtjänst	-3 926	-5 350	-5 350	-5 350	-5 350
Lönenämnden	-4 509	-3 320	-3 320	-3 320	-3 320
Activa	-627	-280	-280	-280	-280
Finsam	-254	-418	-418	-418	-418
Övriga samt indexuppräknig	-4 429	-2 363	-4 054	-4 704	-5 993
NETTOKOSTNAD	-125 251	-123 386	-125 077	-126 045	-127 660

Kommunstyrelsen

	MÅL	INDIKATOR
HÅLLBAR KOMMUN	Utsläppen av växthusgaser från den kommunala verksamheten ska årligen minska för att Hallsbergs kommun senast år 2030 ska vara fossilbränslefritt.	<ul style="list-style-type: none"> Användningen av fossila bränslen ska minska med 5 % per år till och med 2020. Energianvändningen ska minska med 2 % per år till och med 2010. Energianvändningen ska normalårs-korrigeras. Storleken på utsläpp från resor i tjänsten ska redovisas årligen, för att följa minskningen.
	Hallsbergs kommun ska ha en hållbar ekonomi.	<ul style="list-style-type: none"> Det ekonomiska resultatet ska uppgå till 1,6 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag.
LIVSLÅNGT LÄRANDE	Hallsbergs kommun ska vara en ständigt lärande kommun.	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen ska ha en strategisk plan för kompetensutveckling och kompetensförsörjning. Andelen medarbetare med en specifik utvecklingsplan ska årligen öka för att senast år 2018 omfatta 90 procent av medarbetarna.
	Hallsbergs kommun ska i samarbete med andra säkerställa att det finns utbildning av hög kvalitet inom gymnasieskolan, Komvux och yrkesutbildningar.	<ul style="list-style-type: none"> Andelelever som påbörjar respektive fullföljer gymnasieutbildning ska redovisas årligen, för att följa förbättringen. Andel elever som påbörjar respektive fullföljer vuxenutbildningen på grundskole- och gymnasienivå ska redovisas årligen, för att följa förbättringen
ALLAS INFLYTANDE	Hallsbergs kommun ska stimulera framtagande av lokala utvecklingsplaner i de fem mindre tätorterna.	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarnas upplevda inflytande över kommunens verksamheter ska öka (enligt SCB:s undersökning) Medborgarnas upplevda möjligheter att delta i kommunens utveckling ska öka (enligt KKIK:s mätning)
	Lokala initiativ i landsbygdsutvecklingsfrågor ska stödjas av kommunen och de organisationer genom vilka kommunen arbetar. Kommunen ska stimulera framtagande av lokala utvecklingsplaner i de fem mindre tätorterna.	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen ska vara representerad på eller initiativtagare till minst tre sammankomster per tätort och år.
GOD SERVICE	Samtliga kommunala verksamheter inom Hallsbergs kommun ska ha ett bra bemötande och hög tillgänglighet med god service.	<ul style="list-style-type: none"> Bemötande, tillgänglighet och servicegrad ska följas upp årligen och ska förbättras under mandatperioden.
	Kommunikation och dialog med våra medborgare ska vara tydlig och professionell och tillgänglig för de som lever och verkar i vår kommun.	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen ska årligen öka antalet e-tjänster för våra medborgare, föreningar och företag. Årliga mätningar ska genomföras för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service.
	Hemsidan ska vara den naturliga platsen för alla att nå information om och från kommunen. Information och dialog via sociala medier ska komplettera hemsidans funktioner.	<ul style="list-style-type: none"> Kommunens resultat i SKL:s årliga mätning av tillgänglighet och kvalitet på hemsidan ska årligen öka och kommunen ska ligga i den övre femtedelen av landets kommuner i mätningen.

Drift- och servicenämnden

Drift- och servicenämnden ansvarsområde består av två delar: en del som precis som resten av kommunens verksamhet finansieras via skatteintäkter (skattekollektivet) samt ytterligare en del som finansieras via avgifter (avgiftskollektivet).

Skattekollektivet

Uppdrag och verksamhet

Drift- och servicenämnden fullgör uppgifter avseende kommunens vatten- och avloppsförsörjning, väghållning, parker, natur och grönområden.

Nämnden förvaltar kommunens fastigheter både vad gäller underhåll, drift och beläggning.

Nämnden gör anpassningar av lokaler vid förändrade verksamheter och uppmärksammar investeringsbehov.

Vidare ansvarar nämnden också för bygglov, där vi ser till att byggande av mark och vatten sker på ett hållbart sätt så människors hälsa och miljön skyddas. Så också energirådgivning där uppvärmningssätten i lokaler har stor betydelse både för komfort, ekonomi och miljö. Miljö och livsmedelstillsyn ingår också i nämndens verksamhet. Utöver detta även bostadsanpassning, där man kan få bidrag för att anpassa sin bostad om man har funktionshinder.

Eftersom drift- och servicenämnden hanterar bygglov, och även har fastighetsansvaret, uppstår det jävsituationer vid beslut om bygglov för egna fastigheter. Därför har myndighetsnämnden i uppgift att fatta beslut i frågor, där jäv annars skulle uppstå.

Nämnden ansvarar för kommunens måltidsverksamhet som serverar vällagad,

näringsrik och smakrik kost till förskola, skola och äldreomsorg. I de flesta matsalar serveras två rätter och ett vegetariskt alternativ. Även en del specialkost lagas efter ordination från läkare.

Under nämndens ansvar ligger också kommunens städverksamhet där man arbetar mycket med att hitta produkter och metoder som kombinerar ekologiskt tänkande och ergonomiskt riktiga metoder med god städeekonomi. Väststädade lokaler är en nödvändighet för att undvika allergier, sjukdomar och även onödigt slitage i våra anläggningar.

Vidare fullgör nämnden det lokala trafiksäkerhetsarbetet i fråga om trafiksäkerhetsbefrämjande åtgärder. Myndighetsutövning sker i form av handikapptillstånd, lokala trafikföreskrifter, lokala ordningsföreskrifter upplåtelse av allmän platsmark samt olika dispenser.

Drift- och servicenämnden/förvaltningen ansvarar för ett mycket omfattande anläggningskapital.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Skattekollektivet					
SUMMA Intäkter	164 050	164 576	160 921	162 651	164 433
SUMMA Kostnader	-190 409	-196 786	-193 700	-193 982	-194 522
Därav: Personalkostnader	-57 968	-59 688	-58 228	-59 316	-60 434
Kapitalkostnader	-41 771	-44 250	-37 026	-37 427	-37 737
Lokalkostnader	-34 616	-39 934	-40 287	-40 627	-41 033
Övriga kostnader	-56 054	-52 914	-58 159	-56 612	-55 318
NETTOKOSTNAD	-26 359	-32 210	-32 779	-31 331	-30 089

Avgiftskollektivet

Avgiftskollektivet består av Vatten och avlopp. Även detta kollektiv hör hemma under Drift och servicenämnden. Verksamheten finansieras till 100% med de avgifter kollektivet tar ut för sina tjänster. Resultaten regleras mellan åren med hjälp av resultatutjämningsfond.

VA-kollektivet

Vatten-och avgiftskollektivet ansvarar för kommunens vattenförsörjning och avloppshantering.

Dricksvattnet till Vretstorp och Hjortkvarn försörjs av kommunens egna vattenverk. Övriga orter får sitt dricksvatten från Kumla kommun.

Kommunen har fem avloppsreningsverk som renar avlopps- och dagvatten. I kommunen finns 52 mil vatten och avloppsledningar. Vatten- och avloppstaxan föreslås oförändrad jämfört med 2016 på grund av överskott i resultatutjämningsfonden. Ett beslut om att slopa indexhöjningen krävs.

Kapitalkostnader är medtagna för samtliga föreslagna investeringar.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
VA-kollektivet					
SUMMA Intäkter	33 450	34 486	34 765	35 878	36 041
SUMMA Kostnader	-33 450	-34 486	-34 765	-35 878	-36 041
Därav: Personalkostnader	-4 235	-4 967	-5 076	-5 187	-5 301
Kapitalkostnader	-7 017	-8 953	-8 920	-9 716	-9 765
Lokalkostnader	-3 601	-5 997	-6 075	-6 134	-6 134
Övriga kostnader	-18 597	-14 568	-14 694	-14 841	-14 841
Ianspråktaget ur resultatfond (+)	0	0	0	0	0
Avsatt till resultatfond (-)					
NETTOKOSTNAD	0	0	0	0	0

Drift- och servicenämnden

	MÅL	INDIKATOR
HÅLLBAR KOMMUN	Miljöpåverkan från nämndens verksamheter ska årligen minska.	<ul style="list-style-type: none"> Användningen av fossila bränslen ska minska med 5 % per år till och med år 2020 Energianvändningen ska minska med 2 % per år till och med 2020. Energianvändningen ska normalårs-korrigeras. Städ ska arbeta enbart med miljögodkända kemikalier. Antalet bräddningar inom VA ska inte vara fler än 5 stycken per år. Nederbörden ska normalårs-korrigeras. 2025 ska näringsämnen från avloppsslammet återföras i kretsloppet.
	Förvaltningen ska arbeta för att minska vår klimatpåverkan och även skapa förutsättningar för invånarna så att de också kan göra det.	<ul style="list-style-type: none"> Matsvinnet ska mätas 2 gånger per år. Redovisas till nämnden och vid möten med avdelningens kunder minst 2 gånger per år. Hur matsvinnet ska minska med 5 % årligen fram till 2020 ska tas upp vid dessa möten. Hur andelen ekologiska och/eller närproducerade livsmedel som används ska öka till 40 % år 2020, ska tas upp vid möten med avdelningens kunder minst 2 gånger per år. Antalet tjänstecyklor i förvaltningen ska öka fram till år 2020.
	Förvaltningen ska verka för att sjukfrånvaron ska minska.	<ul style="list-style-type: none"> Sjukfrånvaron ska redovisas vid varje nämndmöte.
LIVSLÅNGT LÄRANDE	MÅL	INDIKATOR
	<p>Möjliggöra att fler personer kommer i sysselsättning och når egen försörjning.</p> <p>Förvaltningens verksamheter ska verka för att lärandet fortsätter genom hela arbetslivet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Antalet praktikplatser som erbjuds ska vara 15 stycken per år. Ta fram en strategisk plan för att säkerställa kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Förvaltningen ska ha en strategisk plan för varje medarbetares kompetensutveckling.
ALLAS INFLYTANDE	MÅL	INDIKATOR
	<p>Utveckla samarbete, inflytande och lokalt engagemang i varje kommundel.</p> <p>Skapa Hallsberg som ”den miljömedvetna kommunen” i samarbete med skola/förskola, föreningar och invånare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen ska vara representerad på minst en träff per tätort med lokala intressegrupper per år. Förvaltningen ska ha minst två förvaltningsträffar per år. Möjliggöra minst 5 studiebesök på vatten- eller avloppsreningsverk per år fram till och med år 2018. Minst 5 aktiviteter per år riktade mot invånare och företagare i kommunen, ska genomföras avseende energirådgivning fram till och med 2018.
GOD SERVICE	Samarbetet mellan avdelningarna och mellan förvaltningarna i kommunen ska förbättras.	<ul style="list-style-type: none"> Frågan om källsortering ska tas upp vid möten med avdelningens kunder minst 2 gånger per år.
	MÅL	INDIKATOR
	<p>Säkerställa en långsiktig produktion och leverans av ett hälsosamt, godkänt och bra dricksvatten.</p> <p>Möjliggöra att invånarnas synpunkter, förslag, frågor, ansökningar och felanmälningar tas tillvara på ett effektivt och flexibelt sätt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen ska byta ut 0,5 % (1200 meter) av kommunens dricksvattenledningar årligen. Antalet bristfälliga enskilda avlopp som ansluts till det kommunala VA-nätet ska öka. Anmälan ska, utöver autosvar, få någon form av återkoppling inom 5 arbetsdagar. Uppföljning av det nya systemet för synpunkter och felanmälan till nämnden 2 gånger per år, angående felanmälan kontra åtgärder.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden med tillhörande kultur- och fritidsutskott ansvarar för; förskola, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, särskola, kulturskola, ungdomsgårdar, biblioteksverksamhet, fritidsverksamhet med tillhörande föreningar och anläggningar samt medverkan i Hallsbergs familjecentral. Nämnden har 11 ledamöter och ordförande är Siw Lunander. Förvaltningschef är Fredrik Nordvall.

Uppdrag och verksamhet

Inom kommunen finns 16 förskoleenheter och sju skolenheter. Det finns även dagbarnvårdare i Hallsberg och Pålsboda.

Hallsbergs familjecentral är ett samarbete mellan bildningsförvaltningen, socialförvaltningen och Region Örebro län. Bildningsförvaltningen ansvarar för den öppna förskolan. Familjecentralen är lokaliserad på Västra skolan.

Kulturavdelningen har ansvar för bibliotek, kulturskola, kulturföreningarna, verksamheten i Bergöökvarteret, evenemang samt andra aktiviteter som kan kopplas till kultur. Fritidsavdelningen ansvarar för fritidsgårdar, idrottsföreningar, idrottsanläggningar inklusive bad och gym samt uthyrning av kommunala lokaler.

Uppdraget för nämndens verksamheter finns uttryckta i skollag, skolförordning, läroplaner, bibliotekslag, lotterilag samt kommunala mål och uppdrag.

Hallsbergs förskolor och skolor arbetar på ett målmedvetet sätt arbetat för att öka kvaliteten och måluppfyllelsen i våra förskolor och skolor. De två senaste åren har vi sett tydliga resultat

av det arbetet. Gymnasiebehörigheten har gått från 73,4% (2013), 83,3% (2014) till 87,5% (2015). Det är dock fortfarande allt för många elever som inte klarar kunskapskraven och därmed inte är behöriga till de nationella gymnasieprogrammen. Samtliga förskolor och skolor har tydliga utvecklingsplaner för att ytterligare öka kvaliteten och måluppfyllelsen. Förvaltningen har idag tillsatt 13 av 19 förstelärare.

Kommunens satsning på lärplattor/bärbara datorer till elever och lärare innebär att samtliga lärare idag en egen bärbar dator och alla elever från skolår 1-6 har en lärplatta på två elever och från skolår 7-9 har alla elever en egen lärplatta. Bildningsnämnden satsar nu ytterligare medel för att möta framtiden. Redan från 2017 påbörjas utbyggnaden för att möta det förslag som finns som förslag i Skolverkets nationella strategi. Det innebär att alla elever från skolår 1-9 ska ha en lärplatta per elev och att man i förskolan ska ha 1 lärplatta per fem elever. Samtliga pedagoger i förskola och skola ska ha en egen lärplatta/bärbar dator. Bildningsnämnden räknar med att denna utbyggnad ska kunna vara klar 2019.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
SUMMA Intäkter	39 722	36 671	40 756	41 571	42 402
SUMMA Kostnader	-308 017	-317 884	-332 660	-342 934	-351 526
Därav: Personalkostnader	-181 778	-199 467	-207 637	-215 735	-222 857
Kapitalkostnader	-2 607	-2 960	-2 762	-2 795	-2 818
Lokalkostnader	-54 858	-45 139	-45 454	-45 454	-45 454
Övriga kostnader	-68 774	-70 318	-76 807	-78 950	-80 397
NETTOKOSTNAD	-268 295	-281 213	-291 904	-301 363	-309 124

Bildningsnämnden

HÅLLBAR KOMMUN	MÅL	INDIKATOR
	Vi ska arbeta med värdegrundsfrågor och arbeta socialt förebyggande och hälsofrämjande.	<ul style="list-style-type: none"> Besöken på familjecentralens öppna förskola ska bidra till att öka tryggheten i föräldrarollen. Tillgängligheten till fritidsgårdarna ska öka, från 3 till 5 dagar i veckan och övriga tätorter ska ha öppet minst 1 gång per vecka. Ogiltig frånvaro ska minska, Ingen elev ska ha en frånvaro som överstiger 10 %.
LIVSLÅNGT LÄRANDE	MÅL	INDIKATOR
	Kunskapsresultaten i grundskolan ska årligen öka.	<ul style="list-style-type: none"> Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ska årligen öka, för att 2018 vara bland de 25 % bästa i landet. Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen ska årligen öka. Meritpoängen ska årligen öka. Skillnaden i meritpoäng ska utjämnas mellan pojkar och flickor. Resultaten på de nationella proven ska årligen öka för att 2018 vara bland de bästa i regionen. Skolår 6 och 9 ska årligen öka andelen A i ämnesbetyg fram till år 2018.
	Alla barn ska kunna läsa i skolår 1. Tidig upptäckt - tidig insats!	<ul style="list-style-type: none"> Andelen barn som kan läsa när de lämnar skolår 1 ska årligen öka, för att 2018 vara 100 %.
ALLAS INFLYTANDE	MÅL	INDIKATOR
	Elevernas inflytande i undervisningen ska årligen öka för att 2018 vara 100%.	<ul style="list-style-type: none"> Elevers inflytande i undervisningen ska årligen öka för att 2018 vara minst 100 %.
	Föreningar som arbetar aktivt med barn, unga, integration och jämställdhet ska stimuleras.	<ul style="list-style-type: none"> Andelen föreningar som på ett medvetet och aktivt sätt jobbar med; barn, unga, jämställdhet, funktionsnedsättning, integration, mångfald och samverkan med kommunens förskolor/skolor synliggörs med aktivitetsbidrag och ska årligen öka för att 2018 vara 75 %.
GOD SERVICE	MÅL	INDIKATOR
	Vårdnadshavare, barn och elever ska vara nöjda med våra förskolor och skolor.	<ul style="list-style-type: none"> Vårdnadshavarnas nöjdhet ska årligen öka för att 2018 vara minst 97 %.
	Vi ska ha en förskola som tar hänsyn till våra medborgares behov av barnomsorg alla tider på dygnet.	<ul style="list-style-type: none"> Föräldrars nöjdhet med förskolans tillgänglighet ska årligen öka för att 2018 vara minst 97%.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden har 11 ledamöter och ordförande är Magnus Andersson. Förvaltningschef är Jukka Tekkonen.

Social- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde är stort. Den består av hjälp och stöd till familjer och deras barn och ungdomar, stöd till ensamkommande barn, hjälp och stöd till personer med missbruk eller beroende, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, insatser till personer med funktionsnedsättning, integration och arbetsmarknadsfrågor samt tillsyn och tillståndsverksamhet.

Nämnden har också ansvar för förebyggande arbete inom nämndens ansvarsområde och att delta i samhällsplaneringen.

Socialförvaltningen har som uppgift att, utifrån individuella behov, stärka och hjälpa alla personer som behöver stöd, vård eller rehabilitering för att de så självständigt som möjligt ska klara sin tillvaro. Särskild uppmärksamhet ska riktas till att ge stöd till barn.

Värdeorden glädje, driv och öppenhet ska styra all form av service och vård.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2017	Flerårsplan 2018
SUMMA Intäkter	77 693	66 173	68 341	68 870	69 246
SUMMA Kostnader	-373 700	-370 687	-384 565	-392 409	-399 992
Därav: Personalkostnader	-260 999	-267 686	-276 217	-282 593	-290 701
Kapitalkostnader	-1 178	-1 546	-1 875	-1 915	-1 930
Lokalkostnader	-26 505	-26 148	-26 234	-26 632	-27 035
Övriga kostnader	-85 088	-75 307	-80 239	-81 269	-80 326
NETTOKOSTNAD	-296 007	-304 514	-316 224	-323 539	-330 746

Social- och arbetsmarknadsnämnden

	MÅL	INDIKATOR
HÅLLBAR KOMMUN	Alla som har insatser av social- och arbetsmarknadsförvaltningens ska känna sig trygga med insatsen.	<ul style="list-style-type: none"> Vid bedömd risk ska 100 % av brukare inom särskilt boende och hemtjänst ska ha åtgärdsplan. 80 % av brukare inom SAF ska uppleva trygghet.
	Insatserna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningens alla verksamheter ska anpassas utifrån den enskildes behov.	<ul style="list-style-type: none"> 80 % av brukarna inom SAF ska vara nöjda med inflytandet. 90 % av brukarna inom LSS-verksamheten ska vara nöjda med fritidsaktiviteter. 80 % av dem som bor i särskilt boende och besökarna på dagcentralerna ska vara nöjda med den samvaro och de aktiviteter som erbjuds. 85 % sv deltagarna i daglig verksamhet ska uppleva verksamheten som meningsfull. 90 % av deltagarna på arbetsmarknads- och integrationsenheten ska genom erbjudna insatser uppleva ökade möjligheter att delta i samhällslivet.
LIVSLÅNGT LÄRANDE	MÅL	INDIKATOR
	Arbetsmarknads- och integrationsenheten erbjuder kompetenshöjande aktiviteter i syfte att den enskilde så snabbt som möjligt ska bli självförsörjande.	<ul style="list-style-type: none"> Minska barnfattigdomen från 10 % till 8 % 80 % av de personer som uppbär försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet ska vara självförsörjande inom sex månader. Antal praktikplatser i SAFs verksamhet ska uppgå till 20 platser. 90 % av deltagarna på AMI ska genomföra överenskomna aktiviteter i genomförandeplanen.
	Daglig verksamhet, för deltagare långt ifrån arbetsmarknaden, ska innehålla pedagogiska inslag i syfte att utveckla deltagarnas färdigheter.	<ul style="list-style-type: none"> 80 % av deltagarna ska ha utvecklat eller bibehållit sina färdigheter.
	Deltagarna i extern daglig verksamhet ska erbjudas praktik på en arbetsplats.	<ul style="list-style-type: none"> 80 % av deltagarna ska ha praktiserat på en arbetsplats.
ALLAS INFLYTANDE	MÅL	INDIKATOR
	Social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter ska erbjuda ett professionellt bemötande.	<ul style="list-style-type: none"> 95 % av brukarna inom SAF ska vara nöjda med bemötandet. 70 % av brukarna har kännedom om möjligheterna att framföra synpunkter och klagomål.
	Anhörigas synpunkter tas tillvara i verksamheten inom särskilt boende.	<ul style="list-style-type: none"> Samtliga särskilda boenden har två anhörigträffar per år där anhörigas synpunkter tas upp, diskuteras, dokumenteras och följs upp.
GOD SERVICE	MÅL	INDIKATOR
	Social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska kommunicera tydligt och öppet.	<ul style="list-style-type: none"> Webbinformation till medborgarna ska vara god, 80 % av maxpoäng i SKL's granskning av information om nämndens verksamhet.
	Brukarnas behov av insatser ska styra personalens arbetstid.	<ul style="list-style-type: none"> 100 % av genomförandeplanerna ska vara utförda så att det framgår när brukaren önskar insatsen.

Taxe- och avgiftsnämnden

Nämndens uppdrag är att debitera de lagreglerade avgifterna som tillhör socialförvaltningarnas verksamhetsområde. Nämnden har 7 ledamöter och ordförande är Magnus Andersson. Förvaltningschef är Jukka Tekonen.

Uppdrag

Taxe- och avgiftsnämnden är en gemensam nämnd för taxe- och avgiftshantering för kommunerna Hallsberg, Laxå, Lekeberg, Askersund, Kumla, Degerfors och Vingåker. Nämndens uppdrag är att debitera de lagreglerade avgifterna som tillhör socialförvaltningarnas verksamhetsområde.

Verksamhet

Verksamheten består av att:

- Fullgöra de lagreglerade uppgifter som avtalats såsom inkomstförfrågan, inkomstregistrering, fastställande av avgift, omprövning av avgiftsbeslut, besvärshantering och dokumentation. Utöver hemtjänstavgifter skall även intäkter för måltider och hyror hanteras.
- Tillämpa av kommunfullmäktige fastställda taxor samt allmänna bestämmelser, reglementen och dylikt, som ingår i nämndens ansvarsområde.

Föra kommunens talan i ärenden som rör den

åt nämnden uppdragna förvaltningen.

Nämnden är delegerat ansvaret från respektive kom munfullmäktige att avskrika respektive kommuns fordringar som uppstår inom verksamheten. Taxe- och avgiftshandläggarna har delegation att avskrika fordringar upp till 1 prisbasbelopp. Fordringar med högre värde tas beslut om i nämnden.

Nämnden skall göra ett nollresultat. De intäkter som inkommer i form av taxor och avgifter överförs till respektive kommun. Deltagande kommuner betalar de personalkostnader och övriga driftkostnader som uppkommer inom nämnden enligt självkostnadsfördelning i avtal.

Hallsbergs kommun är värdkommun för verksamheten. Detta innebär bland annat att Hallsbergs kommun är anställningsmyndighet för nämndens personal.

Den stora förändringen mellan bokslut 2015 och budget 2016 i driftredovisningen beror på Vingåkers kommuns inträde under hösten 2015.

SERVICE GOD	MÅL	INDIKATOR
	Taxe- och avgiftsnämndens kansli ska tillhandahålla en professionell och kvalitets-säkrad verksamhet.	<ul style="list-style-type: none"> • Handläggarna ska vara tillgängliga. • Personalen ska alltid ge ett gott bemötande. • Taxe- och avgiftsnämndens kansli ska tillhandahålla aktuell och tydlig information.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
SUMMA Intäkter	115 837	125 255	126 568	129 099	131 681
SUMMA Kostnader	-115 837	-125 255	-126 568	-129 099	-131 681
Därav: Personalkostnader	-1 873	-2 154	-2 097	-2 143	-2 190
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Lokalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-113 964	-123 101	-124 471	-126 956	-129 491
NETTOKOSTNAD	0	0	0	0	0

Revisionen

Kommunrevisorernas uppgift är att granska kommunen, det vill säga att fungera som en del av den demokratiska kontrollen. Revisionen är partipolitiskt neutral och arbetar i samverkan med en helhetssyn över partigränserna. Revisionen har 6 ledamöter. Ordförande är Peter Langlott.

Uppdrag och verksamhet

Revisionen granskar regelbundet att nämnder och styrelser har en tillräcklig intern kontroll i sin styrning, ledning och uppföljning av verksamheten, samt att de återrapporterar till fullmäktige på det sätt som beslutats.

De granskar också om verksamheten bedrivs ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande. Dessutom granskar revisorerna även att räkenskaperna är rättvisande. För att biträda kommunens folkvalda revisorer finns en yrkesrevisor.

Varje år väljer revisorerna också självständigt, men gemensamt som grupp, olika delar av

verksamheter som specialgranskas. På vilket sätt detta ska göras och hur granskningsresultatet ska analyseras och bedömas avgör revisorerna själva. Ingen annan styr granskningarna.

Revisorerna granskar inte enskilda beslut som är myndighetsutövning och styrs av särskilda lagar. Däremot granskar man på vilket sätt kommunen utför myndighetsutövandet.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
SUMMA Intäkter	0	0	0	0	0
SUMMA Kostnader	-689	-690	-690	-690	-690
Därav: Personalkostnader	-88	-173	-173	-173	-173
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Lokalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-601	-517	-517	-517	-517
NETTOKOSTNAD	-689	-690	-690	-690	-690

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för att allmänna val (val till riksdag, landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige) och att val till Europaparlamentet genomförs på ett riktigt sätt. Ordförande är Niklas Nilsson.

Uppdrag

I varje kommun ska det finnas en valnämnd. Valnämnden har till uppdrag att bidra till ett ökat valdeltagande.

Valnämnden ansvarar också för folkomröstningar. Riksdagen kan besluta om att genomföra folkomröstning i hela riket, antingen i samband med ett allmänt val eller vid en annan tidpunkt, mellan de ordinarie valdagarna.

Kommunen kan också besluta om att genomföra en lokal folkomröstning om en viss fråga som kommunfullmäktige vill höra kommuninvånarnas uppfattning om.

Verksamhet

Valnämnden ansvarar främst för följande:

1. föreslår indelning i valdistrikt (länsstyrelsen fastställer)
2. ordnar med och utrustar vallokaler
3. utser och utbildar röstmottagare
4. svarar för all förtidsröstning
5. genomför preliminär rösträkning (länsstyrelsen genomför den slutliga)
6. utför andra uppgifter som hör samman med det praktiska genomförandet av val eller folkomröstningar

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
SUMMA Intäkter	0	0	0	527	0
SUMMA Kostnader	-18	-25	-25	-1 127	-25
Därav: Personalkostnader	-7	-11	-11	-728	-11
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Lokalkostnader	-11	-11	-11	-22	-11
Övriga kostnader	0	-3	-3	-377	-3
NETTOKOSTNAD	-18	-25	-25	-600	-25

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är en kommunal myndighet som har till uppgift att utse och utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Överförmyndarnämnden väljs av kommunfullmäktige, liksom andra förtroendevalda, för en mandatperiod i taget. Ordförande är Hans Bengtsson.

Uppdrag och verksamhet

Överförmyndaren står under länsstyrelsens tillsyn. Överförmyndarens huvuduppgift är att vara samhällets stödfunktion för personer som inte kan hävda sin rätt eller ta tillvara sina intressen. Människor som på grund av ålder, sjukdom, försvagat hälsotillstånd, psykisk störning eller liknande behöver hjälp kan få det av en god man eller förvaltare.

Överförmyndaren har också som uppgift att bevaka de minderårigas rätt i samhället. Det

kan gälla rättshandlingar vid köp av fastighet eller bostadsrätt, del i dödsbo eller om barnet saknar förmyndare eller föräldrar. En förmyndare är en person som företräder ett barn under 18 år i frågor som gäller barnets egendom. Normalt är en eller båda föräldrarna barnets förmyndare.

Från och med den 1 januari 2014 ingår Hallsbergs överförmyndarnämnd i Sydnärkes överförmyndarkansli tillsammans med Askersund, Laxå, Kumla och Lekeberg.

Belopp i tkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
SUMMA Intäkter	1 001	1 244	1 244	1 244	1 244
SUMMA Kostnader	-2 543	-2 738	-2 818	-2 853	-2 888
Därav: Personalkostnader	-2 043	-1 944	-2 024	-2 059	-2 094
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Lokalkostnader	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-500	-794	-794	-794	-794
NETTOKOSTNAD	-1 542	-1 494	-1 574	-1 609	-1 644

Driftbudget 2017-2019

Nämnd/styrelse	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Kommunfullmäktige	-417	-575	-575	-575	-575
Kommunstyrelse	-32 743	-35 230	-38 148	-38 895	-37 562
Drift- och Servicenämnd	-26 359	-32 210	-32 779	-31 331	-30 089
därav Skattefinansierad verksamhet	-26 359	-32 210	-32 779	-31 331	-30 089
Avgiftsfinansierad verksamhet	0	0	0	0	0
Miljö-, bygg- och myndighetsnämnd	0	0	0	0	0
Bildningsnämnd	-268 295	-281 213	-291 904	-301 363	-309 124
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-296 077	-304 514	-316 224	-323 539	-330 746
Taxe- och avgiftsnämnd	0	0	0	0	0
Revision	-689	-690	-690	-690	-690
Valnämnd	-18	-25	-25	-600	-25
Överförmyndarnämnd	-1 542	-1 494	-1 574	-1 609	-1 644
Transfereringar	-125 251	-123 386	-125 077	-126 045	-127 660
Avskrivning/nedskrivning finansiering	0	-1 095	0	0	0
Verksamhetskostnader Finansiering	0	-500	-500	-500	-500
Verksamhetsförändringar nämnderna	0	0	0	0	3 564
Delsumma verksamheterna inkl. interna poster	-751 391	-780 932	-807 496	-825 147	-835 051
Avsättning social investeringsfond	0	0	-3 000	0	0
Finansiering inkl rensning interna poster	96 497	82 010	79 317	82 584	82 782
Gamla och nya pensionsutbetalningar	-23 175	-23 573	-23 723	-24 818	-25 818
Årets nyintjänade förmånsbest åldersp	-2 863	-2 507	-2 050	-6 563	-8 563
Avgiftsbestämd ålderspension	-22 759	-23 401	-24 503	-25 583	-26 583
Verksamhetens nettokostnader	-703 691	-748 403	-781 455	-799 527	-813 233

--	--	--	--	--	--

Resultatbudget 2017-2019

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Verksamhetens intäkter	247,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader/nettokostn	-950,9	-748,4	-781,5	-799,5	-813,2
Avskrivningar	-37,0	-35,5	-35,0	-35,0	-35,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-740,7	-783,9	-816,5	-834,5	-848,2
Skatteintäkter	594,3	639,6	666,0	694,9	724,9
Generella statsbidrag och utjämning	164,0	168,9	178,6	166,6	152,0
Finansiella intäkter	1,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-11,8	-11,8	-11,6	-13,2	-14,7
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POS	7,2	12,9	16,6	13,9	14,1
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	7,2	12,9	16,6	13,9	14,1
Not 1					
Skatteintäkter	594,8	640,9	666,0	694,9	724,9
Slutavräkning	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Preliminär slutavräkning	0,7	-1,3	0,0	0,0	0,0
Mellankommunal utjämning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	594,3	639,6	666,0	694,9	724,9
Not 2					
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	144,4	152,3	157,0	154,3	151,3
Kostnadsutjämning	-2,4	-4,5	-6,4	-10,0	-17,8
Regleringsbidrag/avgift	-0,6	-0,4	-3,8	-7,7	-12,0
Strukturbidrag	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Utjämningsavgift LSS	-7,4	-6,0	-6,6	-6,6	-6,6
Ers kommunmoms och generella stasbidrag	1,2	0,3	10,9	9,1	9,6
Kommunal fastighetsavgift	27,2	27,2	27,5	27,5	27,5
Summa generella statsbidrag och utjämning	164,0	168,9	178,6	166,6	152,0

Balansbudget 2017-2019

Belopp i mkr	2015	2016	2017	2018	2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	715,9	718,5	751,7	790,7	823,4
Maskiner och inventarier	30,9	33,6	34,1	33,5	32,8
Finansiella anläggningstillgångar	39,6	26,5	39,6	39,6	39,6
Summa	786,4	778,6	825,4	863,8	895,8
Omsättningstillgångar					
Förråd m m	6,5	4,0	6,5	6,5	6,5
Fordringar	63,5	60,0	63,5	63,5	63,5
Kassa och bank	69,4	39,2	60,3	47,5	43,4
Summa	139,4	103,2	130,3	117,5	113,4
SUMMA TILLGÅNGAR	925,8	881,8	955,7	981,3	1 009,2
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital	161,2	172,4	189,0	202,9	217,0
därav årets resultat	7,2	12,9	16,6	13,9	14,1
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	57,7	55,5	58,5	60,7	67,0
Andra avsättningar	10,9	10,4	10,9	10,9	10,9
Summa	68,6	65,9	69,4	71,6	77,9
Skulder					
Långfristiga skulder	501,7	503,2	503,0	512,5	520,0
Kortfristiga skulder	194,3	140,3	194,3	194,3	194,3
Summa	696,0	643,5	697,3	706,8	714,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	925,8	881,8	955,7	981,3	1 009,2

Investeringsbudget 2017-2019

Kommunens totala investeringsvolym planeras uppgå till 194 miljoner kronor under perioden 2017 - 2019. Skattekollektivets andel uppgår till 150 miljoner kronor och fördelas på 50 mkr 2017, 50 mkr 2018 och 50 mkr 2019.

Investeringsbudgeten inrymmer både investeringar för kommunens egen verksamhet samt investeringar i infrastruktur, omsorg och samhällsutvecklande åtgärder. Investeringsbudgeten fastställer inga specifika investeringsprojekt utan anges som investeringsramar. Det innebär att kommunfullmäktige beslutar om en investeringsram för respektive nämnd. Nämnderna disponerar och prioriterar projekt samt belopp inom den egna ramen. Nämndramen avser i första hand reinvesteringar och inventarier. Kommunstyrelsens investeringsram omfattar även kommunövergripande och strategiska investeringar. I samband med kommunstyrelsens beslut avseende ett specifikt projekt ska ansvarig förvaltning och eventuella medel för ökade driftkostnader beslutas.

Investeringar i ny-, om- och tillbyggnad av fastigheter beslutas av kommunstyrelsen.

Investeringsramarna bygger på ett antal investeringsbehov och därtill en första uppskattad investeringsvolym.

Kommunstyrelsens investeringsram omfattar cirka 10 miljoner kronor, årligen, för ombygg-

nad av skolor och en ny förskola på norr. Paviljong Östansjöskolan med en planeringsram på 7 miljoner kronor är ett projekt som har beslutats under 2016. Därutöver finns två större investeringar med i planeringen under perioden. Det är reparation av Samzeliusviadukten, cirka 20 miljoner kronor, och utifrån en handlingsplan för centrumutveckling finns ett behov av att avsätta investeringsutrymme för kommande åtgärder.

Investeringar i trafiksäkerhetsobjekt förutsätts finansieras till 50 procent med statliga bidrag. Investeringsbudgeten för trafiksäkerhetsobjekt disponeras av drift- och servicenämnden.

Avgiftskollektivet avser Vatten- och avloppsverksamhet.

En kommande satsning är utbyggnaden av en sjöledning i Tisaren som kommer att pågå under perioden.

Planeringen av investeringar kommer att utökas med femårsplaner i syfte att lyfta fram behoven av större investeringsprojekt.

TOTALT HELA KOMMUNEN	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Skattekollektivet:			
Investeringar	-50 000	-50 000	-50 000
SUMMA	-50 000	-50 000	-50 000
Avgiftskollektivet			
Investeringar	-18 675	-13 200	-12 000
SUMMA	-18 675	-13 200	-12 000
TOTALT	-68 675	-63 200	-62 000

Investeringsbudget 2017-2019

SKATTEKOLLEKTIVET, tkr	Budget 2017	Flerårsplan 2018	Flerårsplan 2019
Kommunstyrelsen			
Paviljong Östansjö skola	-7 000		
Exploatering	-4 500	-2 000	-1 000
Strategiska investeringar, övrigt KS	-27 970	-37 100	-39 600
Kommunstyrelsen	-39 470	-39 100	-40 600
Drift och servicenämnd			
Fastighet	-2 940	-3 040	-1 300
Gata/Park	-2 440	-3 560	-3 850
Städ	-100	-100	-100
Drift och servicenämnd	-5 480	-6 700	-5 250
Bildningsnämnden			
Inventarier, övrigt	-1 900	-1 900	-1 800
Bildningsnämnden	-1 900	-1 900	-1 800
Social- och arbetsmarknadsnämnd			
Inventarier, övrigt	-1 500	-1 350	-1 350
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-1 500	-1 350	-1 350
Trafiksäkerhetsobjekt	-1 650	-950	-1 000
Summa Skattefinansierade investeringar	-50 000	-50 000	-50 000
AVGFTSKOLLEKTIVET, tkr			
Maskiner och fordon	-2 000	-1 000	-1 000
Sanering VA-nät	-3 000	-3 000	-3 000
Övriga investeringar, VA-avd	-2 885	-2 000	-2 000
Sjöledning Tisaren	-8 790	-7 200	-6 000
Exploatering VA	-2 000		
Summa avgiftsfinansierade investeringar -VA	-18 675	-13 200	-12 000
Totalt investeringar	-68 675	-63 200	-62 000

Hallsbergs kommun
694 30 Hallsberg
Tel 0582-68 50 00 Fax: 0582- 68 50 02
Hemsida: www.hallsberg.se
E-post: kommun@hallsberg.se